

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 15C/281/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114226998
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Slobodníková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7114226998.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ivetou Slobodníkovou v spore žalobcu: U., bytom A. zastúpeného JUDr. Ladislavom Barnom, advokátom so sídlom Čajakova 5, Košice, proti žalovaným: 1) U., bytom S., t.č. bytom I., 2) U. bytom Z. (synovia poručiteľa U., zomr. XX. X. XXXX, naposledy bytom Z. naposledy bytom Z., o zaplatenie 16 290,- Eur s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 15 720,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 15 720,- Eur od 15. 8. 2014 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou na tunajší súd dňa 3. 11. 2014 domáhal proti žalovaným v 1. a 2. rade zaplatenia sumy 16 290,- Eur s úrokom vo výške 0,1 % denne zo sumy 16 290,- Eur od 15. 8. 2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podľa žaloby na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 23. 4. 2013 bola medzi žalobcom, žalovanými ako ručiteľmi a dlžníkmi U. konštituovaný právny vzťah, obsahom ktorého bol záväzok žalobcu poskytnúť dlžníkom pôžičku vo výške 17 500,- Eur a záväzok dlžníkov vrátiť žalobcovi pôžičku vo výške 17 500,- Eur a dohodnutý úrok vo výške 500,- Eur, to všetko v zmysle dohodnutých podmienok podľa článku II zmluvy o pôžičke. Na zabezpečenie záväzku žalovaní ako ručiteľia a účastníci citovaného zmluvného vzťahu okrem iného v článku V zmluvy o pôžičke do 23. 4. 2013 vyjadrili písomné vyhlásenie podľa § 546 a nasl. Občianskeho zákonníka „že v prípade, ak dlžníci nespĺnia riadne a načas svoj záväzok z tejto zmluvy, splnia ho za dlžníkov oni sami“. Žalobca si svoje záväzky zo zmluvy o pôžičke zo dňa 23. 4. 2013 riadne a včas splnil a dlžníkom peňažnú pôžičku vo výške 17 500,- Eur poskytol bankovým prevodom na účet dlžníka v 1. rade vedený v J., a.s. č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX. Dlžníci v zmysle dohodnutých podmienok článku III zmluvy o pôžičke neuhradili hneď prvú dohodnutú splátku a preto sa stal zročným celý dlh vo výške 17 500,- Eur (istina a dohodnutý úrok vo výške 500,- Eur), t.j. celkom je záväzok dlžníkov 18 000,- Eur. Následne žalobca listom zo dňa 13. 6. 2013 vyzval dlžníkov na zaplatenie celej dlžnej čiastky vo výške 18 000,- Eur a uvedený list poslal aj na vedomie ručiteľom. Na písomnú výzvu žalobcu dlžníci nereagovali a preto sa žalobca listom zo dňa 13. 8. 2014 obrátil na žalovaných, aby predmetný záväzok splnili v zmysle písomného vyhlásenia podľa § 546 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zo strany dlžníkov bol ich záväzok ku dňu podania žaloby čiastočne splnený vo výške 1 710,- Eur, z toho dôvodu sa žalobca návrhom domáha zaplatenia sumy 16 290,- Eur. Žalobca k žalobe pripojil zmluvu o pôžičke zo dňa 23. 4. 2013, výzvu dlžníkom zo dňa 13. 6. 2013, výzvu ručiteľom zo dňa 13. 8. 2014.

2. Okresný súd Košice I vydal dňa 12. 1. 2015 pod sp. zn. 15C/281/2014 platobný rozkaz, ktorým uložil žalovaným v 1. a 2. rade, aby spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi sumu 16 290,- Eur s príslušenstvom.

3. Žalovaní v 1. a 2. rade podali proti platobnému rozkazu odpor dňa 5. 2. 2015, v ktorom namietali, že návrh je neopodstatnený z dôvodu, že spolu so zmluvou o úvere bola uzatvorená aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, ktoré záložné právo je zapísané na liste vlastníctva a rovnako v zmysle článku V ods. 5 a 6 zmluvy o úvere je poistený úver samotnými dlžníkmi, dokonca exekučným titulom. Úver je dostatočne poistený a na vydanie ďalšieho exekučného titulu, nakoľko neboli zo strany žalobcu realizované všetky možnosti uspokojenia pohľadávky, nie je dôvod. Zmluvné dojednanie úrokov z omeškania odporuje dobrým mravom, je absolútne neplatné. Žalovaní vo vyjadrení zo dňa 4. 2. 2015 uviedli, že stratou zamestnania prišiel ich syn o príjem a možnosť splatenia finančnej pôžičky a keďže spoluručiteľkou pôžičky bola aj jeho manželka U., z jej účtu, jediného príjmu, došlo k obojstrannej dohode veriteľa a dlžníka o splácaní pôžičky formou pravidelných mesačných splátok vo výške 250,- Eur do splatenia, resp. vyriešenia vyrovnania celej pohľadávky veriteľa. Táto dohoda sa pravidelne plní mesačnými úhradami z účtu U. veriteľovi. Finančná situácia žalovaných ako starobných dôchodcov im neumožňuje pomôcť pri riešení tejto neprijemnej rodinnej situácie. Finančné prostriedky potrebujú obaja na lieky a už nedisponujú žiadnymi úsporami, preto žiadali o zrušenie platobného rozkazu a vyslovili vieru v mimosúdnu dohodu zainteresovaných strán.

4. Dňa 23. 4. 2013 bola medzi veriteľom U. a dlžníkmi U., bytom D., r.č. XXXXXX/XXXX (ako dlžník v 1. rade) a manželkou U., bytom Z. (ako dlžník v 2. rade) a ručiteľmi U., trvale bytom Z., r.č. XXXXXX/XXX (ručiteľ v 1. rade) a manželkou G. trvale bytom Z., r.č. XXXXXX/XXX (ručiteľ v 2. rade) uzatvorená zmluva o pôžičke podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na základe zmluvy o pôžičke veriteľ sa zaviazal poskytnúť pôžičku vo výške 17 500,- Eur. Podmienkou poskytnutia pôžičky zo strany veriteľa bolo zriadenie záložného práva v zmysle článku V tejto zmluvy, resp. podanie návrhu na vklad záložného práva podľa článku V (článok II bod 2 zmluvy). Veriteľ poskytol dlžníkom pôžičku špecifikovanú v článku II tejto zmluvy na dobu určitú do 25. 5. 2014. Zmluvné strany sa dohodli, že dlžníci sú povinní spoločne a nerozdielne splácať poskytnutú pôžičku spolu s dohodnutým úrokom podľa článku IV bod 2 tejto zmluvy, t.j. celkovo sumu 18 000,- Eur vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc dňom 25. 5. 2014. Zmluvné strany sa dohodli, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky v lehote jej splatnosti sa stáva okamžite splatná celá zostávajúca dlžná suma a dlžníci sú povinní spoločne a nerozdielne bezodkladne veriteľovi uhradiť zostatok poskytnutej pôžičky (článok III bod 1, 2, 3). Príslušenstvom poskytnutej pôžičky je úrok a úrok z omeškania. Zmluvné strany sa dohodli na úročení pôžičky úrokom vo výške 500,- Eur. V prípade omeškania dlžníkov s úhradou ktorejkoľvek splátky v dojednanej lehote splatnosti, resp. dlžnej sumy, sú dlžníci povinní zaplatiť veriteľovi spoločne a nerozdielne dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania (článok IV bod 1, 2, 3).

5. Dňa 13. 6. 2013 vyzval žalobca dlžníkov na zaplatenie pôžičky do 5 dní odo dňa doručenia výzvy. Dlžník v 1. rade U. prevzal výzvu dňa 14. 6. 2013 a dlžníčka v 2. rade U. prevzala výzvu dňa 14. 6. 2013.

6. Dňa 13. 8. 2014 vyzval žalobca ručiteľa v 1. rade U. a ručiteľku v 2. rade G., aby spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi dlh vo výške 18 000,- Eur do 10 dní od doručenia výzvy. Žalovaný v 1. rade prevzal výzvu dňa 14. 8. 2014, žalovaná v 2. rade dňa 14. 8. 2014.

7. Žalobca na pojednávaní dňa 29. 11. 2016 pred súdom vypovedal, že žalovaných v 1. a 2. rade poznal prostredníctvom U. mladšieho, syna žalovaných v 1. a 2. rade, s ktorým uzavrel zmluvu o pôžičke a keďže chcel pôžičku zabezpečiť zákonným spôsobom, trval na tom, aby bolo spolu so zmluvou o pôžičke zriadené záložné právo k nehnuteľnosti. U. mladší dal žalobcovi možnosť ručenia bytom svojich rodičov, keďže svoju nehnuteľnosť už mal založenú v prospech inej osoby. Zmluva o pôžičke bola riadne podpísaná veriteľom, dlžníkmi a ručiteľmi. Peniaze požičal žalovaným v 1. a 2. rade prostredníctvom bankového prevodu priamo na účet U. mladšieho. Dlžníci nezaplatili ani jednu splátku, snažil sa s nimi komunikovať, U. mladší na dve stretnutia prišiel, ale ani jeden zo svojich ústne predložených sľubov a možností riešenia nenaplnil. Po podaní žaloby ručiteľka, žalovaná v 2. rade zaplatila žalobcovi sumu 570,- Eur.

8. Uznesením zo dňa 26. 3. 2019 č.k. 9Co/243/2018-237 Krajský súd v Košiciach zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom rozsudku a vo výroku o trovách konania. Podľa právnych záverov vyslovených v bode 18 uznesenia, keďže v čase pojednávania súdu prvej inštancie dňa 6. 3. 2018 nebolo o žiadosti žalovaných o ustanovenie právneho zástupcu Centrom právnej pomoci právoplatne rozhodnuté, túto skutočnosť je potrebné považovať za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Postup súdu prvej inštancie, ktorý tento dôvod nevyhodnotil ako dôležitý a napriek tomu vo veci pojednával, nemožno považovať za správny. Týmto postupom totiž došlo k odňatiu práva žalovaných na spravodlivý proces.

9. Na pojednávaní konanom dňa 7. 11. 2019 súd prerušil konanie do právoplatného skončenia dedičského konania vedeného pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 23D/239/2019 Dnot 73/2019 z dôvodu smrti žalovanej v 2. rade G.. Z úmrtného listu zo dňa 22. 5. 2019 zapísaného v knihe úmrtí Matričného úradu D., zväzok XX, ročník XXXX, str. XXX, pod poradovým číslom XXX vyplýva, že žalovaná v 2. rade G. zomrela dňa XX. X. XXXX.

10. Notársky úrad JUDr. Kataríny Pravotiakovej, súdnej komisárky a Notársky úrad Mgr. Vojtecha Kavečanského, súdneho komisára súdu oznámili, že ako dedičia zo zákona v I. dedičskej skupine po poručiteľovi U., zomrelom dňa XX. X. XXXX a jeho manželke G., zomrelej dňa XX. X. XXXX prichádzajú do úvahy ich synovia O., trvale bytom S. a U., trvale bytom Z..

11. Súd nariadil pojednávanie na deň 17. 9. 2020 (§ 177 ods. 1 Civilného sporového poriadku), na ktoré sa žalovaní v 1. a 2. rade nedostavili. Podľa informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu, správa - predvolanie na pojednávanie nebola listinne doručená z dôvodu, že adresát zásielky nebol na adrese trvalého bydliska známy (žalovaný v 1. rade). Správa - predvolanie na pojednávanie nebola listinne doručená z dôvodu, že adresát si zásielku na adrese trvalého bydliska v odbernej lehote neprevzal (žalovaný v 2. rade).

12. Súd opätovne právne posúdil vec nasledovne:

13. Podľa článku 8 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

14. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

15. Podľa § 150 ods. 1, 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

16. Podľa § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

17. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

18. Podľa § 187 ods. 1 CSP za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

19. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

20. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí doby veci rovnakého druhu.

21. Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

22. Podľa § 546 Občianskeho zákonníka, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

23. Podľa § 547 Občianskeho zákonníka veriteľ je povinný kedykoľvek a bez zbytočného odkladu oznámiť ručiteľovi na požiadanie výšku svojej pohľadávky.

24. Podľa § 548 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník.

25. Ručenie vzniká zmluvou uzatvorenou medzi veriteľom a ručiteľom, pričom vyhlásenie, ktorým ručiteľ berie na seba povinnosť voči veriteľom, že uspokojí jeho pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník musí byť písomné. Písomná forma ručiteľského záväzku je podmienkou jeho platnosti (§ 40 ods. 1). Ručením možno zabezpečiť len takú pohľadávku, ktorá v čase uzavretia ručiteľského záväzku existuje. Pre obsah ručiteľského záväzku je zásadne rozhodujúci obsah hlavného záväzku, i keď nemusí ísť o ich totožnosť. Ručením možno zabezpečiť každú pohľadávku s peňažným plnením. Smrť dlžníka nemá vplyv na záväzok ručiteľa voči veriteľovi, lebo ručiteľský záväzok sa neviaže na osobu dlžníka, ale na pohľadávku.

26. Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Na základe zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení mal súd za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol platný záväzkovo-právny vzťah uzatvorením zmluvy o pôžičke podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka dňa 23. 4. 2013. Žalobca si svoju zmluvnú povinnosť splnil riadne a poskytol dlžníkom pôžičku. Žalovaní v 1. a 2. rade ako ručelia ani dlžníci zo zmluvy o pôžičke pôžičku riadne a včas nevrátili. Podľa § 546 Občianskeho zákonníka žalobca má preto právo vymáhať svoju pohľadávku od žalovaných ako ručiteľov, ak ju nesplní dlžník. Žalobca písomne vyzval dlžníkov, ako aj ručiteľov na zaplatenie svojej pohľadávky. Ku dňu podania žaloby si dlžníci ani ručelia nesplnili svoj záväzok.

29. Žalovaní v 1. a 2. rade v priebehu celého súdneho konania nepredložili súdu žiadne písomné dôkazy preukazujúce spornosť dôkazov predložených žalobcom. Žalovaní v 1. a 2. rade v návrhovom konaní svojou pasivitou nepreukázali opak tvrdení žalobcu ani neuviedli žiadne významné skutočnosti spochybňujúce dôvodnosť žaloby. V návrhovom konaní strana sporu nemôže zostať pasívna. Bolo na žalovaných, aby uniesli v konaní dôkazné bremeno, ktoré ich zaťažovalo a keďže si nesplnili svoju dôkaznú povinnosť, súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového základu zisteného z dôkazov predložených žalobcom, o hodnovernosti ktorých nemal pochybnosti.

30. Na základe týchto dôvodov a citovaných zákonných ustanovení súd žalobe žalobcu vyhovel.

31. Žalovaní v 1. a 2. rade sa nezaplacením dlhu riadne a včas dostali do omeškania s povinnosťou zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania od nasledujúceho dňa po doručení výzvy žalovaným v 1. a 2. rade, t. j. od 15. 8. 2014 do zaplatenia, pričom základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky ku dňu omeškania bola vo výške 0,15 % + 5 percentuálnych bodov, lebo v tejto časti je zmluva o pôžičke neplatná podľa § 37 Občianskeho zákonníka. Dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,1 % denne v zmluve o pôžičke je vysoký, s poukazom na úrokové sadzby Európskej centrálnej banky platnej k 1. dňu omeškania, preto je v tejto časti zmluva o pôžičke čiastočne neplatná. V tomto smere súd prihládol na námietku žalovaných v 1. a 2. rade uplatnenú v odpore a preto v prevyšujúcej časti o zaplatenie úrokov z omeškania súd žalobu zamietol ako neopodstatnenú.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal proti neúspešným žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

33. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **m o Ź n o** podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice I písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, **m ô Ź e** žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.